

Beneficiarul real al legii amnistiei fiscale: cât de vinovați sunt contribuabilii ?

Iată că, după îndelungi dezbateri și argumente pro și contra, Legea nr.209 a fost, în sfârșit, publicată în Monitorul Oficial din data de 20 iulie 2015. Mai mult, chiar vineri 21 august 2015, a fost publicat în Monitorul Oficial și Ordinul ANAF nr.2202, prin care se aprobă procedura efectivă de transpunere în practică a legii menționate anterior. Deși legea în sine a fost denumită drept Legea anulării unor datorii, percepția publică este cea de amnistie fiscală. Mulți se vor rezezi să aprecieze că hoarde de contribuabili infractori beneficiază astfel de efectele acestei legi. Cât este de adevărat, vom vedea în continuare.

Ce presupune legea amnistiei fiscale ?

Revenind la obiectul în sine al amnistiei fiscale, observăm că legiuitorul acordă această „generozitate” a sa în următoarele situații:

- în cazul diferențelor de obligații fiscale principale, precum și al celor accesorii aferente, stabilite de organul fiscal prin decizie de impunere emisă și comunicată contribuabilului, **ca urmare a reconsiderării/ reîncadrării unei activități ca activitate dependentă;**

- în cazul diferențelor de obligații fiscale principale și/sau accesorii aferente, stabilite de organul fiscal prin decizie de impunere emisă și comunicată contribuabilului, **ca urmare a recalificării sumelor reprezentând indemnizația primită pe perioada delegării și detașării de către angajații care și-au desfășurat activitatea pe teritoriul altei țări;**

- în cazul diferențelor de taxă pe valoarea adăugată aferentă veniturilor realizate din drepturi de proprietate intelectuală, precum și al obligațiilor fiscale accesorii aferente, stabilite de organul fiscal prin decizie de impunere emisă și comunicată contribuabilului, **ca urmare a depășirii plafonului și neînregistrării ca plătitor de taxă pe valoarea adăugată.** În cazul în care contribuabilul și-a exercitat dreptul de deducere, potrivit legii, în primul decont de taxă pe valoarea adăugată depus după emiterea deciziei de impunere, organul fiscal nu anulează diferențele de taxă pe valoarea adăugată, ci doar obligațiile fiscale accesorii aferente diferențelor de taxă pe valoarea adăugată.

În cazul tuturor celor 3 categorii anterior menționate, **sunt vizate obligațiile fiscale cumulate, aferente perioadele fiscale de până la 1 iulie 2015 și neachitate până la data intrării în vigoare a acestui act normativ, respectiv data de 23 iulie 2015.**

- **în cazul contribuției de asigurări sociale de sănătate,** precum și al accesoriilor în cauză, stabilite prin decizie de impunere emisă și comunicată contribuabilului, **datorată de persoanele pentru care baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate este mai mică decât salariul de bază minim brut pe țară,** pentru perioadele fiscale cuprinse între 1 ianuarie 2012 și sfârșitul lunii anterioare intrării în vigoare a legii și neachitate până la data intrării în vigoare a legii. Aceste prevederi sunt aplicabile și persoanelor care nu realizează venituri și pentru care baza lunară de calcul a contribuției de asigurări sociale de sănătate este salariul de bază minim brut pe țară.

De precizat este și faptul că **anularea tuturor obligațiilor fiscale enumerate anterior se efectuează din oficiu de către organul fiscal competent,** prin emiterea unei decizii de anulare a obligațiilor fiscale, care se comunică contribuabilului.

Ce a dus la apariția acestei legi, așa zise a amnistiei fiscale ?

Bazându-se pe cele patru foste 4 criterii de reclasificare a unei activități din independente în dependente - prevăzute de art.7 alin.(2) Cod fiscal, criterii, de altfel,

irelevante din punct de vedere fiscal - autoritățile fiscale au procedat, în principal, în perioada anterioară, la reîncadrarea ca activități dependente în cazul diurnelor și al veniturile realizate de profesiile independente, organizate ca PFA-uri sau ca PFI-uri.

Desigur, impozitele achitate pe veniturile de natură salarială sunt evident mai mari decât cele achitate ca și PFA sau PFI. Însă și riscurile de afacere sunt diferite. Un PFA nu beneficiază de concediu de odihnă sau de indemnizație de concediu medical (chiar dacă plătește contribuția la sănătate) însă și un PFA își plătește impozitele și are obligația să se asigure la pensii. Logica fiscală este însă de cu totul altă natură: reîncadrăm fiscal venituri, doar fiscal – mai mult, în baza unor criterii extrem de interpretabile - fără să dăm și stagiul de cotizare la pensii, pentru că impozitele sunt mai mari. Oare este corectă această reîncadrare având în vedere prevederile normative?

În mod evident contribuabilii împotriva cărora s-a dispus reîncadrarea se adresează instanței de judecată cerând dreptate...iar în multe situații fiscalul cam pierde multe din aceste procese. Iar, în aceste condiții, ne întrebăm dacă – nu cumva – beneficiarul real al acestei legi este tocmai organul fiscal, care ar trebui să justifice maniera abuzivă și discreționară în care a acționat în toate aceste situații. În plus, reclamele și statisticile despre cât de eficient, echidistant și cooperant este ANAF ul ar putea ieși un pic cam “șifonate”...

Ce presupune procedura efectivă de aplicare a legii ?

În Monitorul Oficial de vineri, 21 august 2015 a fost publicat Ordinul ANAF nr.2202, prin care se adoptă procedura efectivă pe care o va aplica organul fiscal, în vederea transunerii prevederilor din Legea nr. 209/2015 privind anularea unor obligații fiscale, lege cunoscută în practică ca fiind legea amnistiei fiscale.

Actul normativ descrie în sine cum poate o persoană interesată să beneficieze de aplicarea efectivă a scutirii de la plata unor datorii fiscale, așa cum acestea sunt prezentate și descrise în legea menționată anterior. Mai amintim și faptul că, în aceeași perioadă, a fost adoptată și Legea nr. 225/2015 privind scutirea unor categorii de persoane de la plata contribuției individuale la sănătate și se identifică unele cazuri când prevederile acestor două legi se suprapun. În acest caz, organele fiscale au adaptat procedura de aplicare pentru transpunerea efectivă a ambelor acte normative. În acest sens, au fost adoptate un număr de patru proceduri, care țin cont de încadrarea unui contribuabil într-una sau în mai multe situații prevăzute de Legea nr. 209/2015.

Astfel, la nivelul structurilor de inspecție fiscală sau la nivelul structurilor la care sunt emise actele administrativ fiscale ce conțin obligații fiscale supuse anulării, se va efectua o identificare punctuală a celor ce intră sub incidența legii amnistiei. Persoanele cu atribuții vor întocmi o listă a obligațiilor supuse anulării, ce va fi semnată și aprobată corespunzător, iar ulterior comunicată compartimentului ce administrează contribuabilul. În această listă, se vor evidenția separat obligațiile anulate ce au fost anterior comunicate contribuabilului, dar și cele ce nu au fost încă trimise acestuia.

Dacă există cazuri de persoane ce beneficiază de prevederile legilor invocate anterior – Legea nr. 209/2015 privind amnistia și Legea nr. 225/2015 privind scutirea la plată a contribuției de sănătate pentru unele persoane fizice – pentru care procedura din oficiu nu s-a realizat, acestea au dreptul să solicite aplicarea scutirii la plată a contribuției de sănătate. În acest sens, elementul principal al procedurii este obținerea de către persoana fizică de la casa de sănătate, a unui document de atestă calitatea de asigurat fără plata contribuției. Ulterior, persoana fizică se va adresa ANAF pentru a realiza scutirea la plată a contribuției.

Ultima parte a actului normativ analizat adoptă formatul Deciziei de anulare a obligațiilor fiscale, respectiv procedurile interne de comunicare, arhivare, utilizare și păstrare a documentelor întocmite pentru realizarea efectivă a amnistiei fiscale.

De menționat că Ordinul ANAF nr.22022 a intrat în vigoare din data de 21 august 2015, data publicării în Monitorul oficial, astfel încât orice persoană interesată în realizarea amnistiei fiscale poate urmări aplicarea efectivă a acesteia.